

1-הא-ל הקדוש OF ברכה THE THEME OF THE

The theme of the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** is difficult to define because of the **ברכה**'s connection to **קדושה**. In order to uncover the theme of the **ברכה** we need to separate the **הא-ל הקדוש** of **ברכה** from the **תפלה** of **קדושה**. Separating the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** from the **תפלה** of **קדושה** is the correct first step because the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** was not composed with the intent that it be a part of **קדושה**. We can draw that conclusion from the historical fact that when **שמונה עשרה** was first composed it was **מנהג ארץ ישראל** to not recite **קדושה** during any of the weekday **תפילות**. **קדושה** was only recited on **שבת** and on **יום טוב** and only during **שחרית**. The custom in **ארץ ישראל** began to follow **מנהג בבל** only after tremendous pressure was placed on the residents of **ארץ ישראל** by **רב יהודאי גאון** in the 700's CE. This is how the circumstances are described in **רב יהודאי גאון**, a student of **תשובות פרקי בן אבוי**:

עד עכשו אין אומרים בארץ ישראל קדיש ושמע אלא בשבת או בימים טובים בלבד בשחרית בלבד חוץ מירושלים ובכל מדינה שיש בה בבלאין שעשו מריבה ומחלוקת עד שקבלו עליהם לומר קדושה בכל יום אבל בשאר מדינות ועיירות שבארץ ישראל שאין בהם בבלאין אין אומרים קדוש אלא בשבת ובימים טובים בלבד.

מכנף הארץ זמירות שמענו - כתוב בתשובת הגאונים שאין בני ארץ ישראל אומרים קדושה אלא בשבת דכתיב (ישעיה ו') גבי חיות שש כנפים לאחד, וכל כנף הוא אומר שירה אחת ביום בששת ימי החול. וכשיגיע שבת אומרים החיות לפני המקום רבוננו של עולם אין לנו עוד כנף. והקב"ה משיב להם: יש לי עוד כנף אחד שאומר לפני שירה שנאמר **מכנף הארץ זמירות שמענו**.

The early versions of the **ברכה** are so different than the current version that arguably the differences support the argument that the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** was not composed to be a part of **קדושה**. Let us examine the text of the **ברכה** as it appears in **מנהג ארץ ישראל**:

נתיב בינה-קדוש אתה ונורא שמך ואין אלו-ה מבלעדיך. בא"י הא-ל הקדוש.

Even in **מנהג ארץ ישראל** the text of the **ברכה** was much different than the current version:

סדר רב עמרם גאון - לדור ודור המליכו לא-ל כי הוא לבדו מרום וקדוש, ושבתך אלו-הינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה ה', הא-ל הקדוש.

We begin to see the **ברכה** move towards its present form in the **סידור רב סעדיה גאון**:

אתה קדוש ושמך קדוש וזכרך קדוש וכסאך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה בא"י
הא-ל הקדוש:

The number of people who followed **מנהג ארץ ישראל** began to wane at the time of **רב**

מהזור ויטרי. The text as we know it today appears in the **סעדיה גאון**:

סימן פט ד"ה ברוך אתה- ויחיד או' בן. אתה קדוש ושמך הקדוש וקדושים בכל יום יהללוך
סלה בא"י הא-ל הקדוש:

The **ספר כלבו** explains how our version of the **ברכה** evolved:

ספר כלבו סימן יא' ד"ה ומאה ועשרים-ויש אומרים שאין אומר היחיד לדור ודור נגיד גדלך
אלא לדור ודור אתה קדוש והטעם לפי שאין היחיד אומר קדושה, תקנו נוסח זה שיש לה
קדושה בתפלתו כמו שליח צבור, כך מצאתי.

Apparently the **ברכה** was changed once it became the universal practice for **קדושה** to be recited every day. The change was made in order that individuals could recite words that paralleled the words in **קדושה** as we see in the following comment:

פירושי סידור התפילה לרוקה [מז] אתה קדוש-אתה קדוש י"ד תיבות, כנגד י"ד תיבות
בפסוק וקרא זה אל זה ואמר, וכן י"ד תיבות בנעריצך, וכן בנקדש את שמך, כשתאמר וכן
כתוב על יד נביאך.

A second reason to believe that **קדושה** was not composed at the same time as the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** is based on the following statement:

סידור רש"י סימן נט'-ועל עשרה שהתפללו ושמעו כולם קדושה וברכו וכל סדר תפילה אמר
רבי שיכולין להימנות למניין אחר בשביל אחד שלא התפלל, כמו שעושין לחתן, או למי
שלא השכים לבית הכנסת, ואפילו אחד מאותו עשרה שהתפללו כבר יכול לחזור ולהתפלל
ולהוציא את החייב, וסומך רבי ומראה פנים מן הציבור שמתפללין כל אחד לעצמו י"ח
ברכות, וחוזר וכופלו השליח צבור בשביל הקדושה, נמצא שהמתפללין נמנין למניין על
הקדושה לבדה, נענה מאן דהוא ואמר אולי בשביל הקדושה שלא אמרו כל אחד לעצמו הן
נמנין, נמצאו עדיין מחוייבין בדבר, והשיב רבי לא מצינו בכל התלמוד חיוב קדושה אלא
חביבה היא לנו ואינה פחות מעשרה.

It is **רש"י**'s opinion that the **גמרא** never mentions a requirement to recite **קדושה**. In contrast, the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** is mentioned in the **גמרא**. It is clear that **רש"י** would agree that the **ברכה** of **הא-ל הקדוש** was composed independent of the **תפלה** of **קדושה**.

Perhaps we need to examine more closely the words that are found in the **ברכה** of **הא-ל** according to **מנהג ארץ ישראל** and the **סדר רב עמרם גאון**. It appears that the words are focused on the theme of **מלכות** rather than on the theme of **קדושה**.

TRANSLATION OF SOURCES

י-Until now it was not the custom in Israel to recite Kedushah and a verse from Kriyat Shema in Kedushah except on Shabbat and on Yom Tovim and only in Schacharit. Kedushah was recited everyday in Yerushalayim and any part of the country where Jews of Babylonian descent lived who caused infighting and disagreement until the residents of that area agreed to recite Kedushah every day. But in other parts of Israel and in cities where Jews of Babylonian descent did not live, the residents of those areas did not recite Kedushah except on Shabbat and on Yomim Tovim.

תוספות-מכנף הארץ זמירות שמענו- It is written in the Responsa of the Gaonim that the residents of Eretz Yisroel did not recite Kedushah except on Shabbat. They followed that custom based on a verse in Yishayahu, Chapter 6. The verse relates to us that the angels had six wings. With each wing the angels would recite one song each day of the regular days of the week. When Shabbat came, the angels asked G-d: G-d, we do not have any more wings with which to sing. G-d answered them: I have one more wing (the Jewish people) who will recite Shira for Me on Shabbat as the verse says: (Yishayahu 24, 16): From the uttermost parts of the Earth have we heard songs.

ספר כלבו סימן יא' ד"ה ומאה ועשרים-Some say that an individual should not recite L'Dor Va'Dor Nagid Gadlecha but instead he should recite: L'Dor Va'Dor Ata Kadosh. The reason for this being that an individual may not recite Kedushah. In the place of Kedushah, they composed a Bracha which included words of Kedushah within it so that it followed the form of the prayer of the Prayer Leader, so I found.

פירושי סידור התפילה לרוקה [מוז] אתה קדוש-The Bracha of Ata Kadosh contains 14 words. That number was chosen so that the Bracha had the same number of words that are in the verse: V'Kara Zeh El Zeh V'Amar; and the same number of words as in the line beginning with the word: Na'Aritzcha; and the same number of words as the line beginning with the word: Nikadesh Es Shimcha when you include the words: V'Kain Kasuv Al Yad Nivecha.

סידור רש"י סימן נט'-Concerning ten men who prayed together and heard Kedushah and Barchu and all of Tefila, my Rebbe said that each of them can be counted towards another Minyan for the benefit of a person who has not yet prayed with a minyan, as we do for a groom, or for one who comes late to synagogue. One of those ten can also be the prayer leader for the second Minyan and fulfill the obligation of Tefila for another. My Rebbe based his ruling on the fact that every time ten men pray together the silent Shemona Esrei individually, one of the ten repeats the Shemona Esrei for the purpose of reciting

Kedushah. This means that it is permitted that all ten be counted as part of the group and can recite Shemona Esrei a second time just for the reason of hearing Kedushah even though they already fulfilled their obligation to recite Shemona Esrei. Some have asked: maybe when the Shemona Esrei is repeated, they can be counted even though they already fulfilled their obligation to recite Shemona Esrei because they have an obligation to hear the Kedushah which they were not authorized to recite during their individual prayer. In that case, they cannot be the prayer leader for the benefit of another person who has not heard Kedushah since they already fulfilled their obligation to hear Kedushah. My Rebbe answered: we do not find anywhere in the Talmud that there is a requirement that one must recite Kedushah. As a result, even though they hear the Kedushah for the first time when Shemona Esrei is repeated they are essentially reciting Shemona Esrei a second time. If they can recite Shemona Esrei a second time, then they can recite Shemona Esrei a third time if it will allow a person who has not heard Kedushah to hear it. Notwithstanding the fact that we do not find anywhere in the Talmud that there is a requirement that one must recite Kedushah, Kedushah is a beloved prayer and we only recite Kedushah when ten men are present.